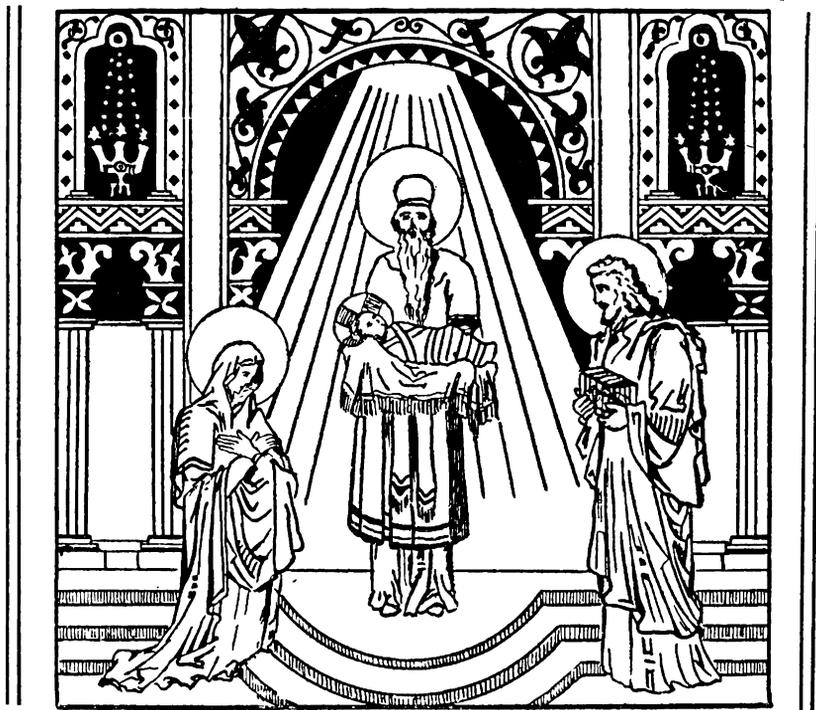

ХРИСТОС-НАША СИЛА

ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

ХРИСТОС НАША СИЛА — Християнський часопис
Видає Українська Католицька Духовна Семінарія на Замку Гіршберг.
Редагує Колегія. — Відповідальний редактор о. Зиновій Нарожняк.

Адреса Редакції і Адміністрації:

Chrystos Nasza Syla Muenchen-Freimann, SS-Kaserne Fr. Bl. 1. 27

Supplement to Ukrainian Newspaper „Czas“ - „The Time“.

Authorised by EUCOM Hq, Civil Affairs Division 14. July 1947.

Authorisation A G. - 383. 7. GEC - A G O

Друк С. Слюсарчук Мюнхен.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

До читачів.

Після розіслання першого числа „Христос наша сила“ ми дістали від читачів часопису багато листів. В тих листах читачі висловили нам свою втіху з приводу появи християнського-релігійного часопису для українців на чужині, привіти для редакції і співробітників та побажання часописові розвитку. Деякі особи прислали нам також річеві, фахові і прихильні вказівки і поради та й матеріали для наступних чисел. Редакція радіє з того, що часопис „Христос наша сила“ викликав такий сильний відгомін прихильності і складає від себе та в імені співробітників щире подяку авторам листів. Ми прохаємо всіх людей доброї волі, щоб вони і в будучому стояли з нами в тіній лучности. Зокрема прохаємо збільшити число наших співробітників і своєю співпрацею розбудувати й піднести часопис.

Всечесні Отці Душпастирі! Присилайте короткі описи знатніших подій з релігійного, церковного життя Ваших душпастирств!

Провідниці й Провідники Брацтв! пишіть про діяльність Ваших братських клітин. Поділіться Вашим досвідом з братчиками й сестрицями інших таборів і місцевин.

Читачі! Оповідайте нам про ті події з Вашого життя, або з життя Ваших рідних та знайомих, в яких Ви одержали від Господа Бога особливі Божі ласки і дарування. Спишіть ті оповідання і пришліть нашому часописові. Вони надруковані в християнському часописі будуть гарним висловом вдячності милосерпному Богові, найкращою піснею слави та й збудованням душі тих, що будуть їх читати.

Редакція.

Христос наша сила

Християнський
Часопис

Рік 1

Лютий—Березень 1948

Ч. 2-3

Преосвященний Іван Бучко Муж Божого Провидіння

З незбагнених для нас, а певно найбільш справедливих причин, Боже Провидіння допустило на український нарід важке горе. Найперше страшну, повну знищення війну, а після неї ще страшнішу неволю, в якій наш нарід переносить нелюдські переслідування. Піраміду страждань і жертв завершує насильство над совістю народу, переслідування населення і духовенства за приналежність до Христової Католицької Церкви. Це насильство нашло свій вислів в арештуванні і вивезенні десятків тисячів вірних, духовенства та й всіх українських католицьких єпископів Галичини, з яких декотрі померли серед терпінь і мук.

Єдиний єрарх Галицької Провінції Української Католицької Церкви, якого Боже Провидіння зберегло при житті і на волі, це Високопреосвященний Єпископ д-р Іван Бучко. В той час, коли над Європою, а в тому й над Україною збиралися хмари війни, Преосвященний Іван Бучко, тодішній Єпископ Помічник у Львівській Архиепархії, дістав від Апостольського Престолу доручення візитувати українців католиків в Полудневій Америці і налагодити для них церковну організацію Сповняючи волю Св. Отця, Преосвященний відїхав у далеку і трудну дорогу. Він покинув Галичину декілька тижнів перед початком війни. В той спосіб Господь Бог врятував

нам садинокого епископа нашої Церкви від смерти або заслання. Преосвященний Іван є для нас отже мужем Божого Провидіння.

Словнивши свої завдання в Полудневій Америці, Владика повернувся до Європи, щоб, живучи у Вічному Місті Римі, діждатися закінчення війни та повернутися додому. Війна закінчилась, але вороття до Батьківщини покищо не має не тільки для Преосвященного, але й для сотень тисяч вірних. Виходячи з цих причин Святіший Отець іменував Преосвященного Івана Апостольським Візитатором українців католиків в Західній Європі. На тому становищі розгорнув Преосвященний широку діяльність. В усіх європейських країнах, скрізь, де тільки живуть українці католики, Він зорганізував для них душпастирства, якими кермує через своїх відпоручників-делегатів. Вірний традиціям галицьких єрархів та й ідучи за покликком свого батьківського серця, Преосвященний Іван Бучко віддався цілим серцем також допомогівій діяльності, як важливій ділянці практичного християнства. Наш Владика очолив Український Допомогівий Комітет в Італії, який ніс поміч, без різниці віроісповідання найперше українським полоненим в Італії, а опісля також скитальцям в інших країнах Європи.

По закінченні війни, скоро тільки можна було побороти паспортіві і комунікаційні труднощі, Преосвященний Іван відвідав свою паству в усіх країнах Європи. Візитуючи своїх вірних, Він скріпляв віру бездомних скитальців, ніс потіху тим, що їх прибило горе, піддержував надію на Божу доброту. Маючи за собою авторитет Святішого Отця, який в 1946 р. сам підняв голос в обороні української Католицької Церкви і українського народу, Преосвященний наладнав найкращі взаємини з настоятелями Католицької Церкви в усіх країнах Західної Європи та через них впливає також на покращення дочасної долі українських скитальців.

Коли ми, українські емігранти в Німеччині, читали звіти нашої преси про діяльність Преосвященного Вла-

дики в Італії, Франції, Бельгії та Англії про Його візитацій українських громад, які перемилювалися у спонтанні релігійно-національні маніфестації, коли ми і в чужій пресі находили сліди того, якою прихильністю втішається Преосвященний серед найвищих духовних, а то й світських чинників тих країн, ми раділи, що український нарід має в Західній Європі свого Владика, який є не тільки церковним пастирем українців католиків, але й амбасадором загально-української справи перед західним світом. З другого ж боку нас огортав жаль, що вже довгі роки ми не бачили між нами нашого Архирея. Ми вправді знали, що Він думає і молиться за нас у стіп гробів Верховних Апостолів у Римі так само, як і за других українських скитальців, але нам хотілося вже чимскоріше побачити Його між нами, діткнути його священної ризи, прийняти безпосереднє благословення Його святительської руки. Тепер нашим сірим життям сколихнув гомін радісної вістки. Преосвященний Іван, муж Божого Провидіння, став Апостольським Візитатором також тих українців католиків, що живуть в Німеччині. Він скоро завітає і до нас. Вже сама вістка про те — це велика для нас всіх радість, а приїзд Дорогого Владика стане для нас тривалою потіхою. Усі ми, духовенство й вірні Української Католицької Церкви, чекаємо нетерпеливо на ту велику хвилину і молимо Всевишнього, як молять в тузі добрі діти, щоб Він, Милосерний, благословив щасливу путь Нашого Дорогого Батька.

І це знаю напевно, що останусь і перебуватиму між всіми вами на вашу користь і радість у вірі, щоби через мене ваша похвала в Христі Ісусі умножилася, коли я знов до вас вернусь. Тільки жийте достойно Євангелії, щоби я почув про вас, що стоїте в однім дусі, згідно борючися разом за віру Євангелії.

(Фил. 1, 25-27).

„НИНІ ОТПУЩАЄШИ“

Хто з нас не знає чудової пісні, що її співають у церкві при кінці кожної Вечірні: „Нині отпущаєши раба твого Владико“? Чиє серце не ворушиться піднеслим почуттям головно у великі празники, коли цю пісню заспівають протяжною зворушливою мелодією на торжественній Вечірні з Литією — або — як у нас кажуть — на Всеночнім, коли в церкві запалюють усі світла й малощо не всі вірні держать побожно в руках горіючі свічки?

Св. Церква призначила цю пісню на кінець Вечірні, щоби зазначити нашу готовість стати перед лицем Божого Судді, якщо Йому подобалося б у сні покликати нас до себе. На цю хвилину повинен бути всякий християнин завжди приготований, а надусе під ніч, коли кладеться до сну, бо нічний сон це образ смерті; Наче перед смертю повинен він упорядкувати це, що найважливіше, справу совісти й душі.

А тепер пригляньмося ближче євангельській події, що лягла в основу празника Стрітєння. Праведний Симеон, як багато інших праведних мужів Старого Завіту, вичікує з тугою на недалекий прихід Месії — Христа. Ведений Св. Духом іде до єрусалимського храму й зустрічає тут Обручника Йосифа і Марію з Дитиною Ісусом на руках, які прийшли сюди, щоби сповнити припис Мойсеєвого Закону. З Божого надхнення пізнає Симеон у малій дитині Спасителя світу. Повний безмежної радості, що врешті здійснилася завіщана Богом обітниця, бере Божу дитину на руки і з святочною повагою висказує слова: „Нині відпусти Твого раба Владико, за Твоїм словом у мирі, бо мої очі бачили спасіння Твоє, що Ти його приготовив перед усіма людьми, світло на просвічення поган і на славу Твого народу Ізраїля.“

З Божого надхнення знає цей Праведник, що Христос приніс спасіння усім людям без винятку не тільки вибраному народові, як того хотіли жидівські законовчителі. Всежтаки цей прихід Месії має вийти на славу Ізраїля — як слушно зазначає Праведний Симеон —, бо він був у першу чергу приобіцяний Ізраїлеві, від Нього походить і Йому першому голоситиме Царство Боже.

Надхнені слова Праведного Старця криють у собі глибоку науку для усіх людей усіх часів. Даремно шукають правди, науки й освіти ті, що заперечують або хоч би тільки обминають Боже Об'явлення, Христа та Його Церкву. Вони на-

завжди залишаться у темряві й „тіні смерти“, бо „в Ньому (Сині Божому) було життя, а життя було світлом людей. І світло в темряві світиться і темрява не обняла його. Цей був світлом правдивим, що просвічує кожну людину, яка приходить у світ“. (Ів. I, 4—5; 8). Або — як каже той же св. Апостол у своєму першому соборному посланні (1,5): „І це сповіщення, яке ми від нього почули і вам звіщаємо, що Бог це світло і немає в ньому ніякої темряви“.

Це визнаємо теж у Символі віри: „Вірю... в Ісуса Христа... Світло від Світла...“ Так, справді, Христос наше одиноке Світло, поза Христом і Його Церквою тільки темрява. Тому, якщо бажаємо стати синами світла, якщо бажаємо щастя для нас самих і для нашого народу, мусимо бажати і широко зміряти до того, щоби слова Симеонової пісні на нас здійснилися.

Знаменні ще слова звернені до Пречистої Диви: „Ось лежить цей на падіння і на двигнення багатьох в Ізраїлі та на знак, що Йому будуть противитися“ (Лук, II, 34). Проклін загибелі жде неминуче тих, що противитимуться Христові, а благословення тих, що в Нього повірять. Увесь світ поділений сьогодні на два ворожі табори: на тих, що з Христом і тих, що проти Христа. Христос становить камінь преткновення для одних, а ціль життя для других. На Ньому, від Нього і через Нього починається поділ духів у сьогоднішньому світі на Божих дітей і синів сатани. Всяке дерево, що не принесе їжі доброго плоду буде зрубане і кинене в огонь. Сокира уже прикладена до кореня злого дерева. На тих, дітях Української Землі що витривали у вірності Христові, тяжить важкий і відповідальний обов'язок в цю рішальну хвилину нашої історії піднести Христовий прапор високо понад нашу скривавлену і сльозами зрошену Землю, воскресити в собі апостольського духа наших побожних предків, і доложити всіх зусиль, зробити все для нас можливе, щоби тисячі перебуваючих у темряві і тіні смерті наших братів привести до спільноти Божих дітей, а безталанній Українській Землі повернути право користати з благословення св. Андрея Первозванного. Надусе ж молімся широко, щоб милосерний Господь після ласку встання усім блукаючим та щоб шезли з-посеред нас ці, для яких Христос є каменем преткновення і знаком спротиву. Щойно після сповнення цього благословенного обов'язку зможемо з піднесеним чолом і розясненим обличчям заспівати пісню праведного Симеона „Нині отпу-
щаєши.

о. д-р Б. Л.

ПРЕОСВЯЩЕННИЙ
ТЕОДОР РОМЖА

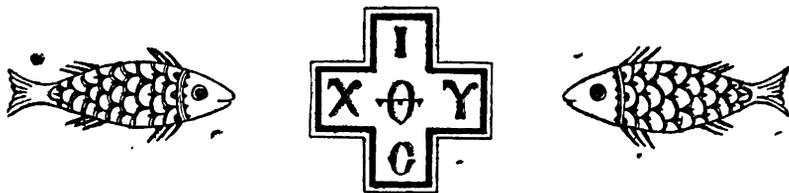
Апостольський Адміністратор Мукачівської Єпархії Української Католицької Церкви, тит. єпископ апшійський
помер смертю мученика 25. жовтня 1947 р.
Срібна земля Карпатської України хай буде Йому пером.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ

Цю вістку про смерть самотнього українського католицького єпископа на західних українських землях, який до дня своєї смерті не був арештований окупантами, ми подали вже в першому числі нашого часопису. Сьогодні ділимося з читачами наступними даними про життя і діяльність Покійного.

Преосвященний Теодор Ромжа народився 14. 4. 1911. в с. Великий Бичків в Карпатській Україні. Гімназійну освіту здобув у Хусті, осередку українського життя. У 1930. році виїхав до Риму і там студював Богословію, Приймавши Тайну Священства в 1936. душпастирював недалеко Хусту в с. Березовій і в Нижній Бистрій, а 1939. року став духовником і професором філософії в Духовній Семінарії в Ужгороді. Вже тоді виявив Покійний великий проповідничий талант і місіонарську ревність. По смерті Ординарія мукачівської єпархії Преосвященного Олександра Стойки († 3. 5. 1943) Апостольська Столиця передала єпархію в тимчасову управу Преосв. Миколі Дудашеві, єпископові гайдудорожської єпархії. 1944. року Святіший Отець іменував покійного Теодора Ромжу Єпископом Помічником, з правом управляти самостійно мукачівською єпархією в тому випадку, якщо б політичний кордон відділив її від її Ординарія. 24. вересня 1944. року рукоположено Його на Єпископа, а в жовтні того ж року большевики зайняли Карпатську Україну та прилучили її до УССР. Молодий, 33 літний єпископ, станув на чолі єпархії, в якій вороги постановили знищити Католицьку Церкву, а згодом і християнство.

Сповнений ревністю Божого слуги, покійний Єпископ був неустрашимим воїном і оборонцем Христової віри. Свій уряд він сповняв там, де вірні його єпархії находилися в небезпеці. В тих парохіях, які державна влада, уживаючи до того пропаганди, застрашування і насильства, старалася перетягнути на православ'я, з'являвся покійний Єпископ як добрий пастир, як сторож віри своїх овець. Він проповідував, утверджував у вірі, розганяв сумніви, розбуджував надію на Бога, заохочував до геройської видержности. Незважаючи на часті поліційні допити, на небезпеку життя, сповняв ревно обов'язки пастир'я і в той спосіб був наслідником св. Апостолів не тільки в їхньому учительському уряді, але й у їхніх терпіннях і в мученичій смерті.

Вістка про смерть Преосв. Теодора Ромжі сповнила серця всіх українців католиків смутком. Українська Католицька Церква втратила в Покійному одного із єпископів, який міг ще довгі роки вести її шляхом розквіту. Але ця вістка впливає в нас і надію. Українська Католицька Церква вступила на шлях святого Священномученика Йосафата. Це знак, що Всевишній Господь готує для неї нове покликання в українському народі і в цілому християнському світі. Бог дає нам надію, що з крови мучеників постане відродження життя і розквіт Церкви і народу.

„Згадайте слово, 'що я вам сказав: Не є слуга більший від свого пана. Коли мене гонили, і вас гонитимуть; коли моє слово заховали, і ваше заховуватимуть. Та се все робитимуть вам задля мого імени.”

(Ів. 15, 20, 21)

КОЛИ ВИБУХАЄ АТОМОВА БОМБА...

Придавлений якимсь важким, хоч і невидним тягарем, вертався Степан Думка з таборової читальні до свого бльоку. Над Божим світом стояв сивий, зимовий вечір. Білий сніг мільйонами лапатах платків зринав з висот і пухким ковром встелював приспану землю. Тихий, а такий радісний спокій, що оце царив у природі, несміливо підступав до людського серця, щоб і його взяти у свій благословенний полон. Проте Степан навіть не зауважував його, такого дорогого гостя. В душі Степана бурхливими хвилями переливались думки, що аж кричали про щось тривожне, несамовите... Оце сьогодні в читальні була доповідь про атомову бомбу, про страхіття майбутньої війни. Перед уявою Степана раз-у-раз просувались картини, від грози яких хмарилось в очах, заперало віддих в грудях. Привиджувались хмари залізних ртахів-потопр, що з пекельним шумом прорізують воздушні простори і сіють смертю по й так смертельно вже зраненій землі. Причувався заглушуючий громи гук велитенських зривів, що від них в одній хвилині обертаються у звалища мільйонові міста, що від них горить — топиться земля, а повні людського життя та людських творів простори перемищуються у цвинтарща.

Атомова бомба! Он до чого дійшла у своїй винахідливості людина! Але цей великий осяг—то засіб, що ним можна спричинити катастрофу, якої ще не оглядало людське око. О, нещасний ти, людський роде, що мусиш дрижати перед можливістю приходу хвилини, у якій людина мусітиме шукати, наче рідкого скарбу, другої людини!

Лячні думки непрошеними гістьми втискалися в душу Степана. Прислонили геть чудову з'яву тихої зимової ночі, переносили духом у примарну країну, де теж тиша й спокій, але спокій знищення і невиданої руїни. Лячні думки відались в мозок Степана...

Аж враз, наче з глибокого сну, він прокинувся. Крізь ярко освітлене вікно однієї з кімнат сьомого бльоку неслася весела музика і регіт розбавлених таборян. П'яні від самогону люди сновигали в розбещеному танку, хрипкі голоси витягали слизьку, сороміцьку пісоньку.

Зжахнувся Степан. Сьогодні свята п'ятниця а ті он що завели! Одна образа Бога, згіршення, злочин! У рідному краю

знедолений народ купається у сльозах і власній крові, творить щиру покуту за гріхи батьків і нинішнього покоління, а вони своїми вчинками знай опльовують оту болячу, велику жертву. Скверними ногами допчуть святі Божі заповіді. Допчуть — не закони, що ними кермується нерозумне сотворіння, а безмежно вищі, досконаліші: закони моральні, дані самій тільки людині — образіві й подобі живого Бога.

Щораз більше хвилювався Степан. Адже, коли бунт проти фізичного закону приводить до катастрофи, то що сказати про бунт проти вищого закону, закону духа. Це щось таке жакхливе, несамовите, що коли б його можна побачити очима, людина могла б збожеволіти з ляку.

Гріх — це вибух атомової бомби в живій людській душі. Але вибух не такої атомової бомби, що могла б рознести усю землю, а без порівняння страшнішої, настільки страшнішої, наскільки душа вища від людського тіла.

І нагадалися Степанові оповідання отця катихета, що їх слухав ще школярем. Щойно сьогодні вповні розумів їх вагу. А отець катихет говорив колись: „Діточки, нема нічого страшнішого, як гріх, зокрема тяжкий. Ми не бачимо його очима тіла, але коли б побачили, ми б могли навіть на місці вмерти з жаху. Ось деяким святим дав Господь таку силу, що вони побачили душу, осквернену гріхом. Вона виглядала так відразливо, так пекельно погано, що деякі з тих святих зразу ж помліли, втрапили притомність. І нічого дивного. Бо ж гріх — це бунт людини проти Бога; бунт сотворіння, що само з себе ніщо проти Творця і Пана усього. Гріх — це чорна невдячність супроти Найбільшого Добродія. Хто тяжко грішить, той допче Кров Христову пролиту з безмежної любови для його щастя. Він відрікається, неба та вибирає собі на вічну батьківщину пекло. Людина, що тяжко грішить, відвертається від Бога, а звертається до злого духа, діавола. Вона наче б вже не хотіла мати за батька Найвищу Доброту та добровільно визнає над собою панування сатани. Вона наче відвертає найсвятішу молитву „Отче Наш...“, і спрямовує її до свого найлютішого ворога. Вона наче говорить: „Вбивнику наш, що еси в пеклі. Хай же буде в пошані твоє ім'я. Хай прийде твоє царство. Хай буде твоя воля, як у пеклі, так і на землі. Відійми ж від нас хліб насущний. Хай не будуть відпущені наші провини. Наводи на нас спокуси. Зроби нас невольниками зла... „Чи може бути щось страшніше?! — Тому мої любі діточки, наче від гадюки втікайте від гріха! Радше вмерти вам, як згрішити!“

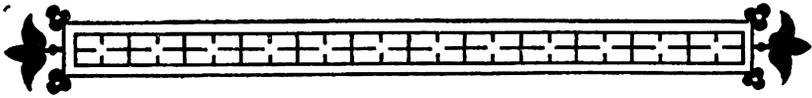
Так говорив колись отець катихет, та хоч це було так давно, проте його слова з якоюсь незвичайною силою віджили сьогодні в душі Степана.

Ще раз підніс Степан втомлений зір до вікон сьомого бльоку. Скільки ж там атомових бомб вибухло сьогодні в людських живих душах?! Але чи тільки там?

Змученою ходою подався Степан додому. Але тепер йому видалося, що він вже не йде сам, а наче хтось біля нього ступає і вичислює йому: „Он там у двадцятій кімнаті живуть на віру. Правда, вони взяли цивільний шлюб, але чи це щось змінює перед Богом? А подібних їм ще більше в нашому таборі. Глянь, Степане, ось на скитальщині багато дітвори, отого нашого надійного квіту. Але чи знаєш, що його було б куди більше, якщоб не траплялися окаянні матері, що не вагаються відбирати життя своїм рідним дітям, ще заки вони побачуть Божий світ. А ось у восьмому бльоці розпаношився якийсь безбожник, що потрапить опльовувати навіть усе найсвятіше. А скільки ж між нашими скитальцями таких, що хоч не заперечують Бога, проте живуть так, якби Його не було... Не моляться, не ходять до церкви, кривдять ближніх, потапають в багні розпусти... А молодь? О, вона мабуть не бачила ніде ще такого згіршення як тут, у тому людському муравлищі. Ой, грішать, грішає люди, та ще й нарікають, що Бог їх не слухає, що не повертає на рідну землю під рідну стріху. Але не тямлять того, що самі ж вони своїми гріхами в'яжуть руки Небесній Неньці, оцій Посередниці усіх ласк, яка так дуже хотіла б благословити, зсилати добро, мир і щастя між своїх дітей.“

Степан приспішив кроку наче б хотів втекти від важких думок. Надармо. Душею його раз-у-раз сколихував відгомін атомових бомб, що вибухали... в людських душах.

На силу доволікся Степан до свого бльоку. Увійшовши до кімнати вже й не поглянув на вечерю, а впав на вколішки і став благати із самої глибини зболілої душі: „Маріє, Мати милосердя! Зглянься над нещасними своїми дітьми і пішли їм негідним, ласку опам'янтання. Хай же пізнають грішники, що своїми злочинами стають найлютішими ворогами свого щастя і кращої долі свого народу. Хай щирим жалем і каяттям змажуть свої провини, хай покутують і молитвою бодай у маленькій мірі направлять заподіяне зло. Хай стануть знов добрими дітьми Найліпшого Отця! Тоді оновиться світ, відітхне знеможене людство, завітає царство любови і миру“.

Листок Марійських Дружин

СИЛА МОЛИТВИ ДО БОЖОЇ МАТЕРИ

Там, де тихі води Золотої Липи відзеркалюють чарівну красу соняшного Поділля, його широких, розлогих ланів, шаліла кривава, жахлива перша світова війна. Родючі чорноземи Поділля зрошували рясні сльози й невинна кров. Неслися зойки катованих жертв. Найкращі сини українського народу пішли в стрілецькі рови боронити рідну землю.

Того тижня був важкий бій. Дрижала земля від реву гармат, свистіли кулі, невмолима смерть збирала великі жнива. Неоднє січовий стрілець тоді втратив своє життя, не одна мати, сестра, жінка надармо ждали повороту своїх рідних.

Невеселі, таємничі вістки доходили до села Ж. Мешканці села щось шептали між собою і повним співчуття поглядом гляділи на дім священика. Один із його синів був на фронті як старшина австрійської армії і довго не було від нього найменшої вістки. Сумний, зажурений ходив батько. Вже довгі роки був він священиком в тому селі, зжився зі своїми парохіянами, здобув своїм добрим серцем та любов'ю загальну пошану й синівське прив'язання та став їхнім правдивим „духовним отцем“. Для кожного умів він знайти якусь раду, поміч, потіху, — лише його самого тепер не було кому потішити.

А вже найбільше терпіла своїм материнським серцем нещасна мати. Вона наче відчувала якесь лихо й ніде не могла знайти собі спокою. Нудьга зганяла її з очей сон, тремтіла на кожну вістку, що приходила в село.

Вкінці про щось догадалася. Запримітила дивні обличчя в селян, переривані розмови, недокінчені слова. Пізнала, що селяни знають щось про її сина і, хоч страшні передчуття переслідували її на кожному кроці, нещасна мати не мала відваги запитатися. Однак, коли журба залізними кліщами стиснула її серце, вона не видержала й рішилася за всяку ціну довідатися всю правду.

— Слухайте, Семку! — сказала вона в розмові з селяни-

ном. Ви щось знаєте про мого сина, але не хочете того сказати, закриваєте передомною, замовчуєте.

— Прошу їмості—відповідає змішаний селянин—це ніщо певне. Різні чутки тепер ходять. Хто знає, де правда і кому нині можна вірити...

— А все таки ви всі, усе село, щось знаєте, лиш передомною обережно промовчуєте. Скажіть, скажіть!, майте милосердя надімною нещасною! — майже в сльозах благала бідна мати.

Не міг дальше опиратися простодушний селянин проханням матері і зрадив сумну вістку. Хтось прийшов до села, що бачив в стрілецьких окопах убитого її сина, однак всі парохіяни постановили не казати її цього, бо знали які наслідки може принести матері така страшна вістка.

Важко описати, що тоді діялося в серці матері. Пекельним вогнем запекли ці слова коло серця. Здавалось, що примара розпуки відбере її мову, бо зааніміла, останками сил поволілась до церкви. Зачинила за собою двері, впала перед престолом Пр. Діви Марії й почала молитися. Чути було тільки короткі слова: „Мати Божа, рятуй, змилосердися надімною, не дозвожь щоб це сталось, не дай щоб це була правда!“ Кожне слово супроводжували сльози й велике довір'я до Матері Божої, всупереч всякій безнадійности.

Після довшої молитви, вийшла з церкви зовсім спокійна і зрівноважена та на велике здивування приявних сказала: „Ні, людоньки добрі, це не правда, що мій син згинув, він живий і здоровий.“ Коли за пів року цей син поручник прибув до рідного села на відпустку і дізнався від свого батька священника та приявних свідків про цю святую молитву, — зрозумів кому завдячує, що остав ще в живих. Він припав до ніг своїй матері, та вмиваючи їх сльозами, просив благословення на дальшу непевну дорогу.

Скінчилась війна. Кілька літ пізніше в каплиці Гр.-Кат. Духовної Семінарії у Львові клячав молодий нововисвячений священник. Щиро молився і рясними сльозами скроплював рясу. Пригадався йому важкий перебутий життєвий шлях, окопи, небезпека життя, тривога в селі, молитва матері, що про неї оповів йому батько. Він зрозумів чия це заслуга, чим молитвам має завдячувати те, що він нині здоровий і став священником. Зрозумів, як багато може зробити молитва земської матері в Матері Божої.

ПІД ПОКРОВОМ МАРІЇ

Марійську Дружину жінок при душпастирстві українців католиків в Мюнхені-місті засновано 20. липня 1947 р. Після затвердження Всесвітлішим Апостольським Візитатором Дружина розпочала з Божою поміччю і опікою Пречистої Диви Марії діяльність. Ціллю Дружини є освячення і вдосконалення душ дружинниць і християнська діяльність назовні. Для здійснення тих цілей Дружина влаштовує кожного місяця принайменше одне засідання проводу і одні ширші сходи дружинниць. На ширших сходинах Дружини виголошено в минулому році ось такі реферати: 1) 28. 8. 1947 р. „Внутрішнє життя людини і апостолування духа“ — виголосила провідниця Дружини п. Євгенія Шарко; 2) 27. 9. 1947 р. „Поміч Св. Духа в духовому житті і в зовнішній діяльності“. — виголосив духовник Дружини о. А. Стасюк; 3) 27. 10. 1947 р. „Христос — Цар“. — о. Андрій Стасюк; 4) 19. 11. 1947 р. „Основи життєдайної сили українського народу“ — дружинниця п. Марія Мельник; 5) 17. 12. 1947 р. „Св. Вінкент з Павльо — апостол діяльної любови ближніх“ — дружинниця п. Володимира Боярська. При Дружині створено Евхаристійну Секцію. Вона сплела зі своїх членок неустанный вінок винагороджуючих св. Причастій. Кожного дня тижня дві дружинниці, за устійненою чергою, слухають св. Службу Божу і приймають св. Причастя. Ті релігійні акти вони жертвують кожного дня в іншому наміренні. В неділю: для надолуження Евхаристійному Ісусові за тих, що не беруть участі у св. Літургії; в понеділок: за звільнення України від ворога; у второк: за священників, особливо за тих, що в тюрмах, або на засланні; в середу: за з'єдинення українців у Католицькій Церкві; в четвер: в наміренні перепросити Евхаристійного Ісуса за всі зневаги, яких він дізнає і в наміренні української молоді; в п'ятницю за душі в чистилищі, за душі рідних і тих, що найбільше потребують нашої молитви; в суботу за Марійські Дружини в цілому світі. Кожного місяця Дружина діє під гаслом, провідною думкою зачерпнутою з празника того місяця. Кожного вторка і п'ятниці дружинниці відвідують хворих українців в лічниці на Швабінгу і приносять їм книжки і часописи для читання та сердечне слово потіхи.

Св. Отець заохочує Марійські Дружини до праці

В посланні, зверненому до Міжнародного з'їзду Марійських Дружин, що відбувся в Барцельоні, Святіший Отець висловив признання Марійським Дружинам світу та заохотив їх до дальшої праці. При цій нагоді Голова Церкви остеріг Дружини перед однобічністю та звернув увагу на такі небезпеки:

1. зовнішні дії організації не сміють відсувати в тінь внутрішнього виховання духа і серця.

2. Зобов'язання до братських релігійних практик і чинностей не може виключати інших релігійних, актів затверджених Церквою. Бо Церква учить і поручає різні форми апостольства. Святіший Отець заохочує всіх вірних Католицької Церкви діяти активно, користуючись многотою форм релігійного життя.

З ЖИТТЯ ЦЕРКВИ

Митрополит Йосиф Сліпий — живе! Англійський католицький часопис „The Tablet“ з 10. січня 1948 р. повідомляє, що Галицький Митрополит Української Католицької Церкви, що його большевики разом з іншими єпископами арештували й депортували, живе. Він має знаходитися в Єнісейську на Сибірі, тяжко хворіє і не вільно йому відправляти Служби Божої. Про інших греко-католицьких єпископів, вивезених большевиками, є вістки, що вони перебувають у військовій тюрмі в Києві.

Український монастир східного обряду в Лондоні. Подаємо дослівно за німецьким християнським інформаційним часописом „Der Überblick“ ч. 5. з 28.1.1948 р.: „В Лондоні має в короткому часі постати монастир ОО. Василян. Василяни це чернечий Чин східного обряду, з'єднаний з Римом. Це буде перший монастир того Чина в Англії. Оснування його стоїть в зв'язку з поселенням українських біженців в Англії. Кількість переміщених осіб, що прибули до Англії, як добровільні робітники, постійно зростає. ОО. Василяни мають свої монастирі в Бразилії, Аргентині і Канаді. Новий монастир в Лондоні постає заходами канадської вітки того Чина. З Канади приїхали до Лондону два священники Василяни, які разом з тими братчиками, що живуть в таборах біженців, мають оснувати монастир.“

Кардинал Гріффін говорить про українських поселенців в Англії. Англійський католицький часопис „Catholic Herald“ з 16. січня ц. р. помістив інтерв'ю свого редактора з Іх Емінінцією Кардиналом Гріффіном, в якому кардинал особливо

теплими словами обіцяв піддержку українським біженцям, що перебувають в Англії. Це не є згідне з правдою — сказав кардинал — буцімто британські католики відносяться байдуже до українців католиків, які приїхали до Англії, як добровільні робітники. На жовтневій конференції англійської католицької єпархії створено комітет, що буде піклуватися заспокоєнням духових матеріальних потреб тих і інших імігрантів. До українців православного віросповідання зайняв кардинал ось таке становище: „Ми не маємо найменшого наміру латинізувати ані українців католиків, ані православних. Вони можуть і в будучому задержати право відправляти свої богослуження в такому обряді, як це робили українці довгі століття. Перешкоджувати їм в тому, було би противне бажанням Святої Столиці, яка вимагає повної рівності різних обрядів в Католицькій Церкві. Доки українці перебуватимуть в Англії, вони можуть задержати свій обряд. Ми вітаємо їх.“

Кардинал розповів опісля подрібно про свої старання найти в Лондоні будинок, що був би відповідний для того, щоб в ньому влаштувати церкву для українців католиків, які живуть в Лондоні, в числі від 150—200 чоловік. Він заявив, що доти не спочине, поки того не осягне. Він готовий теж помагати українцям католикам з усіх сил, як це вже дотепер робив. Кардинал звернувся вже з особистим закликом до англійських католиків, щоб вони помогли імігрантам, зокрема українцям, і відвідували їх. Він бажає, щоб всі імігранти добре влаштувалися в новій батьківщині. Українське католицьке духовенство в Англії висловило Іх Емінінції Кар-

диналові ширу подяку за поміч. Апостольський Візитатор для Української Католицької Церкви в західній Європі Преосвященний Д-р Іван Бучко відвідав кардинала і висловив йому своє задоволення з тих умовин, серед яких живуть і працюють українці в Англії. Кардинал заповнив Апостольського Візитатора, що, мимо труднощів нинішнього часу, він даватиме українцям поміч в тих їхніх потребах, які йому з'ясовано. Кардинал має намір в часі великого посту звернутися ще раз до католиків вестмінстерської єпархії із закликом допомогти біженцям.

Інтервенція Святішого Отця. Святіший Отець Папа Пій XII. інтервенював перед еспанським урядом в користь 23-ох учасників еспанської підпольної організації. Вони були за суджені на смерть за нелегальну діяльність проти уряду.

Монастир ОО. Василян на Чернечій Горі в Мукачеві завжди був осередком релігійного, духовного життя населення Карпатської України. Від часу, як большевики окупували край,—це відпустове місце стало національним Сіоном. Вірні відвідували кожного свята і неділі масово святий храм, щоб випросити від Господа Бога визволення з-під ярма. В день празника Успення Пресвятої Богородиці в 1945 році прибуло на Чернечу Гору 40.000, а 1946 році понад 50.000 прочан. Того дня 14.000 прочан привяли св. Причастя. Монастир на Чернечій Горі уважав народ заборолом католицької віри. Таким уважали його й вороги і вирішили позбавити українську католицьку Церкву її гордошів. 24. 3. 1947 року всіх жителів монастиря, еромонахів і братчиків, насильно усунено, недозвольши забрати зі собою нічого з майна. Цінні речі вивезли большевики вантаж-

ними автами невідомо куди. ОО. Василяни замешкали в невеличкому монастирі в с. Імстичеві і з відтам продовжують свою духовну працю. Монастир на Чернечій Горі стояв до кінця 1947 року пустою.

Відзначення. Французька Академія Наук признала Святішому Отцеві золоту медалью за наукові праці з ділянки дослідження французької мови і французької культури.

Папський університет у Бразилії. Апостольський вунцій в Бразилії передав архиепископові в Ріо де Жанейро папський декрет, яким піднесено столичний католицький університет до ранги папського університету.

Католицькі школи у Франції. У Франції є 11 000 католицьких вселюдних шкіл, в яких працює 36.000 учителів і побврає науку 1.200.000 дітей. В 1250 вищих школах є 19.000 учителів і 295.000 учнів. Католицьких університетів є 5, а це: в Парижі, в Ліль, в Ліоні, в Авжерсі і в Тулузі. Крім того у Франції є 521 католицьких званевих і технічних шкіл для хлопців, 539 званевих шкіл і шкіл домашнього господарства для дівчат, 2 католицькі інститути мвстєського промислу, 2 вищі торговельні школи, 2 промислові, 3 вищі рільничі школи, 17 шкіл для сліпих і 26 для глухо-німих. З поміж 60.000 учителів 36.000 це світські люди, а 24.000 це священники, черці і черниці. На удержання тих шкіл складають французькі католики 7.200.000.000 французьких фравків а крім того мусять платити подак и на державне шкільництво.

З католицьких шкіл в Югославії, що їх загарбала державна влада усунено хрести і ікони Пречистої Диви Марії, а натомість завішено портрети маршала Тіто.

Примас Польщі кардинал Гльонд поїхав до Риму, щоб поінформувати Святу Столицю про положення Католицької Церкви в Польщі. Воно з року на рік погіршується. Кардинал хоче спонукати Ватикан вислати до Польщі Апостольського Візитатора, який сповняв би функції Апостольського Нунція та був би лучником між польською Католицькою Церквою і Ватиканом.

Церква і радіо. Американські радіовисильні призначили безплатно сім годин в тиждень для релігійних радіопередач. Ці передачі на заступають вірним богослужень. Вони пригадують радіослухачам їхні релігійні повинності та серед гамору буднів спонукують до духовної застани. Вони досяють також тих, що через недугу або працю не беруть участі в богослуженнях.

Часопис для вуличних хлопців Риму видають 00. Салезіяни. Часопис має чотири сторінки друку і багато двоколірових ілюстрацій.

Свята Літургія в далековидній радіопередачі. Ватиканська радіовисильня подає вістку, що оце недавно, перший раз в історії далековидної техніки передано з католицької катедри у Філадельфії св. Службу Божу через радіовисильню для далековидних радіоприймачів. Оглядання св. Служби Божої через далековидний радіоприй-

мач не є рівнозначне з вислуханням Служби Божої. Такі передачі мають однак велике значення як засіб ознайомлення іновірців з католицькими богослуженнями.

Еспанія помагає студентам-біженцям: Під проводом архієпископа в Толедо зорганізовано поміч для студентів-біженців зі східної Європи. В Мадриді прийнято на студії і повне удержання 500 студентів. Серед них переважають українці і поляки. Вони вивчають еспанську мову і мають переїхати до Південної Америки. Кошти удержання студентів покриває у значній мірі американська організація National Catholic Welfare Conference.

Католицькі проповідники на вулицях англійських міст. Недавно відбулася в Лондоні, перший раз від 1939 року, загальна конференція англійських католицьких проповідників на вулицях. Предсідав сам кардинал Гріффін. Ця організація існує від 25 років і має назву Католицька Біржа Правди. Єпископи визнають тих вуличних проповідників як світських катихетів. Вони мають право і обов'язок говорити про всі питання католицької віри в парках і на вулицях великих міст Англії. В цілій Англії є 206 таких світських катихетів. В Гайд Парку вони проповідують в неділі від 3—10 а в будні від 5—10 год. вечора.

З ХРИСТИЯНСЬКОГО СВІТУ

Патріярх Олексій уложив молитву за Сталіна і відчитав її вперше на Богослуженні, що відбулося з нагоди 800 літнього ювілею Москви. В тій молитві автор славить Сталіна як „великого і мудрого вождя, що нашу країну веде давною, освяче-

ною дорогою сили, величі і слави". Цезаропапізм притаманний російській православній Церкві. Колись її єрархія славилася царів, що насміхалися з Церкви і хулили Бога, сьогодні — вона на службі Сталіна, якого перше завдання знищити віру і Церкву.

Проба підкорити Москві православну Церкву в цілому світі. Той самий патріарх намагався скликати в 1947 році Вселенський Собор Православної Церкви до Москви і запросив усіх настоятелів Православних Церков у світі. Собор не відбувся, бо запрошені відмовилися а то й запротестували кажучи, що право скликати Вселенський Собор належить одному тільки патріархові Царгороду. Оправдуючи себе патріарх Олексій заявив, що він тому підняв ініціативу, що Москва є сьогодні єдиним місцем у світі пригожим для того, щоб в ньому відбути Вселенський Собор. В СССР, мовляв, церква є вільна від усяких посторонніх впливів а свободу релігії гарантує конституція. Таких добрих умовин не має жадна церква у світі. Направду бракує слів, щоб очеркнути поступовання патріарха Олексія. Державу, яка за 30 років знищила тисячі церков або обернула їх в музеї, театри, магазини і кіна, він називає гаранткою свободи релігії. Країну, в якій мільйони людей в обороні своєї віри прийняли смерть мучеників, він називає єдиним найбезпечнішим місцем для церковного собору!

Православне духовенство в Росії. О. Вернард Шульце, еромонах, член папського орієнтального інституту в Римі, виголосив у ватиканському радіо доповідь „Про освіту духовенства в російській патріаршій Церкві“. Він говорить, між ін., ось що: „8. 9. 1943 р. головою російської православної Церкви знов поставлено патріарха. Советська влада дозволила відреставрувати в певних межах цю патріаршу Церкву. Одною з найбільш пекучих її потреб є освіта і виховання нових священників. Розв'язка тої проблеми є дуже трудна. В 1917 р. було в

Росії 68.000 церков, 50.960 священників і 15.210 діаконів. Російська церква мала тоді 4 духовні академії, що мали разом 860 слухачів та 36 духовних семінарій, що мали 20.500 семінаристів. В 1940 р. було вже лише 5.665 священників, отже число зменшилося в десятеро. В останніх п'ятих роках воно знов зросло. Митрополит Ленінграду, перебуваючи в 1947 р. в США, сказав, що в Росії є 25 тисяч церков і тільки ж само священників, та 72 єпископів. В якій спосіб у воєнному часі, за кілька років так дуже зросли священничі кадри, не можемо довідатися. Певне це, що стан освіти російського духовенства є сьогодні дуже низький. Православна Церква в Росії має нині дві духовні академії, які відвідують всього 30 слухачів. Духовних семінарій є 8, але числа їх слухачів не знаємо. Щоб вступити до духовної семінарії кандидат мусить закінчити 7 років шкільної науки. При вступному іспиті вимагають від нього знання 10 Божих заповідей, 8 блаженств, молитов „Отчечаш“, „Богородице Діво“, „Вірую, Господи“ і „Символу віри“ Кандидат мусить теж добре читати по церковно-слов'янськи та читати й писати по-російськи. Довідуємося, що в пляні навчання в духовних семінаріях за останній рік, бракує грецької, латинської і єврейської мов, як також усіх предметів з обсягу філософії. Брак священників є великий. Освіта нового клиру примітивна. Многих допускають до свячень навіть без того недостаточного семінарського формування. До цього долучаються ще й інші труднощі, як, пр. брак християнського виховання дітей, заціплювання безбожницького світогляду та ворожості до релігії дітям в шкільному віці, що утруднює ширі священничі скликання. Прелегент закінчив доповідь ось так: „Советська влада

ставиться до проблеми виховання духовенства православної Церкви так, як загалом до релігії. Вона толерує його задля пропагандивних причин і буде

піддержувати це діло, як довго це буде потрібне для політичних цілей. Партійна політика змагає до того, щоб викоріняти християнство в Росії”.

о. Д-р Б. Л.

Велика чотиродесятниця

Неділя Митаря й Фарисея припадає цього року на 22. день місяця лютого нового стилю. Ця неділя є початком нового подвижного круга, в якому змінні часті богослужень співаємо передусім з постної тріоди. В цю неділю глас 5, та Утр. Єванг. 5. В текстах богослужень зачинає проявлятися покайний настрій. Св. Церква по днях радісного настрою Христового Різдва, що тривав включно до Стрітєння, зачинає нас приготувляти ступнево до Великого Посту. Перші тижні подвижного круга від Неділі Митаря й Фарисея до Неділі Сиропусної (22 дні) це приготовні дні до Великого Посту, а покинаючи від понеділка по Неділі Сиропусній це вже час Св. Великого Посту, який закінчується Великою Суботою перед Празником Христового Воскрєсення. В цю першу, приготовну неділю, ставить нам Св. Церква перед очі притчу про Митаря й Фарисея. А це тому, що першим гріхом і джерелом усіх інших гріхів та головною перепоною до покайня є гордість, самовивищення, самохвальба, погорда інших. Гордість була причиною упадку злих янголів, які стали через те злими духами. Основною умовиною розкаяння, навернення, оправдання перед Богом є покора, самоприниженість. Без того нема жалю за гріхи, який знову в свою чергу є умовиною прощення гріхів і правдивої християнської праведности. На взорі митаря і фарисея бачимо це найкраще.

Загальниця (22. II.—29. II. нов. ст. 9. II.—16. II. ст. ст.). Тиждень від неділі Митаря й Фарисея до неділі Блудного Сина це загальниця — всеїдний тиждень, т. зн., що через ввесь тиждень, також у середу і п'ятницю дозволяється їсти всяку поживу включно з м'ясом. Щоб не уподібнитися фарисєві, що гордився точним зберіганням посту, св. Церква звільняє в цей тиждень від посту. А також, бажаючи нас приготувити і наставити до строгого заховання послих приписів в грядучому пості, дає наперід відпруження, полєкшу, щоб набрати сил до посного подвигу.

Неділя Блудного Сина. Дня 29. II. нов. ст. Неділя Блудного Сина. Глас 6, Утр. Єванг. 6. Церква піддає своїм дітям покайні думки. Та, щоб роздумуючи про свою душевну нужду, ми не попали в зневіру, щоб не захиталось наше уповання на Бога, жо-

казує нам у Христовій притчі про Блудного Сина глибину Божого милосердя до нас. Розкаяна душа завжди може повернутися до Бога. Немає таких гріхів, що Господь їх не готов би нам простити. Які не були б вони великі і тяжкі, та Боже чоловіколюб'я ще більше. Христос прийшов саме на світ для того, щоб відкупити душу кожної людини, навіть найбільшого грішника. І тому радість у небі безмірна з навернення навіть одного грішника, задля якого Христос — Добрий Пастир покинув 99 овець, щоб знайти цю одну заблукану.

У цю неділю, як теж у наступні дві, М'ясопусну і Сиропусну на Утрені, після полиєлейних псалмів співається ще псалом 136 „На ріках вавилонських“. Ця псалма повинна побуджувати нас грішних до розкаяння, та усвідомити нас про наше нещасне положення. Бо ж ми знаходимося в неволі гріха і диявола, як колись жиди знаходилися у вавилонській неволі і там на чужині, далеко від рідної землі, в рабських кайданах насильника оплакували свою гірку долю.

З а д у ш н а С у б о т а. Тиждень, що слідує по Неділі Блудного Сина, називається м'ясопусною седмицею і закінчується М'ясопусною Неділею. М'ясопусна Субота що попереджує її зветься Поминальною, Запокійною або Задушною Суботою. Тоді молимося за всіх від віка покійних християн, а зокрема за своїх рідних, близьких і дорогих. Церковна богослужба присвячена виключно молитвам за померлих. Інший, виключно молитвам за спочилі душі присвячений день у церковному році — це субота перед Неділею П'ятидесятниці. Крім цих двох запокійних субот майже кожна субота в церковному році є частково присвячена молитвам за покійників, бо субота, день спочинку в Старому Завіті, підходить дуже для молитви за спокій померлих. Чому саме М'ясопусну Суботу св. Церква вибрала як день особливих молитов за померлих? За цією суботою промовляють очевидні рації. Зближається св. Піст, отже час збільшеної молитви, скріпленого покаяння і богобійних думок про спасіння. Тому не можна в нашому духовному роздумуванні поминути тих, що вже завершили шлях змагання за спасіння, що опинилися у другому житті, що вже перейшли ту межу, яка дає нам ще змогу добути спасіння, а якою є смерть. А також з цього огляду молимося за упокійних у М'ясопусну Суботу, що згадуючи в М'ясопусну Неділю Страшний Суд, на якому стануть і живі й мертві, св. Церква, як люб'яча матір молиться за померлих уже перед тим, щоб вони разом з нами удостоїлись стати не по лівиді а по правиді Справедливого Судді.

М'ясопусна Неділя. Дня 7. ІІІ. припадає третя з черги неділя подвижного круга цього року. Від Великого Посту дліть нас ще тільки 8 днів. Глас 7, Утр. Єванг. 7. В цю неділю читається на Літургії Євангелія про Страшний Суд. Св. Церква у своїй глибокій мудрості і розсудливості каже призадумуватися над Страш-

ним Судом, бо знаючи нетри людської душі і хиткість її волі, вказавши минулої неділі на безмежне Боже милосердя і чоловіколюб'я, хоче остерегти своїх вірних перед легкодушністю в ділі спасіння. Ми не сміємо, уповаючи на Божу доброту й милосердя, віддаватися фалшивому заспокоєнню, безпечности або самопевности про своє спасіння. Прийде Страшний Суд і Господь віддасть кожному за ділами його. Нагородить або покарає, прославить або осудить. Хоч як безмежне є Боже милосердя, то не менше велика є Божа справедливість.

Бачимо отже, яка подивугідна мудрість проявляється в порядку підготовних неділей до Великого Посту. В притчі про Митаря й Фарисея пізнаємо нашу нічевість, грішність перед Богом; Притча про Блудного Сина вливає в наші серця надію, уповання на Божу доброту й любов, наш дух підноситься з пороку землі й гріха до небесних висот Всевишнього Отця. Та, щоб Божа ласкавість не була фалшиво зрозуміла і, щоб не дай Боже ми її не надужили для легковаження Божого закону, ставить нам св. Церква перед очі Страшний Суд, щоб зворушити наші серця страхом Божим, пошаною, дрижанням перед справедливими Божими присудами.

У парі з цією духовою підготовою через Євангельські читання іде і підготування тіла. По загальниці у тижні між Неділею Митаревою й Блудного Сина, коли все можна було їсти і не було жодного постного дня, слідував тиждень м'ясопусний, в якому дозволялося вправді їсти м'ясо, але за виїмком середі і п'ятниці, отже вже з деяким обмеженням, а тепер по Неділі М'ясопусній до Неділі Сиропусної дозволяється на набіл кожного дня, але забороняється вже остаточно їсти м'ясо аж до Христового Воскресення.

Та сьогодні св. Церква, беручи до уваги людські потреби і слабосилість, дозволяє їсти м'ясо в деякі дні по неділі М'ясопусній. Тиждень, що попереджує Неділю М'ясопусну є м'ясоїдний (крім середі й п'ятниці), а неділя називається м'ясопусною, бо цього дня відбувався м'ясопуст, (цебто пущення м'яса), останній день у якому ще дозволялось споживання м'яса перед постом. У нас сьогодні відбувають у цей день пущення, запусти, заговини. Це останній день у якому ще перед постом дозволяється на забави й шлюби. По Неділі М'ясопусній починається освячений, заборонений час, у якому заборонено давати св. Тайну Вінчання і справляти весілля та забави. Цей заборонений час триває до Томиної Неділі.

Сиропусний тиждень. По Неділі М'ясопусній починається сиропусний тиждень. Богослуження вже приймають сильно постний характер. Правда, вони ще не осягають того ступня, що у Великому Пості, але мало що відстають від нього. Зачинаються поклони в часі богослужень. Настрій Церкви настає покаяльний, строгий, сумовитий.

(Далі буде),

ХРИСТОС НАША СИЛА!

Люди, які живуть в нормальних умовах у своїй батьківщині, у своїй державі мають багато таких влаштувань, які облегшують їм їхнє життя. Вони користуються майном, що його придбали попередні покоління, землю, будинками, варстатами і грошем. Крім того вони в усіх своїх починах спираються на родинні зв'язки, на званеву солідарність, національну спільноту і державну організацію. Але тверді закони життєвої боротьби вимагають від усіх людей ще духової стійкості і гарту.

Ми, українські скитальці на чужині втратили всі ці добрі влаштування, що їх витворили родина, громадська і національна спільнота. Ми диспонуємо нині вже лише одною цінністю а це силою нашого духа. Сила нашого духа являється одинокою надією і запорукою нашої будуччини. Тільки сильні духом переможемо всі противності скитальчого життя на чужині.

Треба справді великої сили духа, щоби не розм'якшитися в сльозах безплідної туги за Батьківщиною а зробити її рушійною силою життєвої боротьби за правду.

Треба великого гарту духа, щоби не дати себе зломити противностям життя а приймати їх як заправу до майбутніх великих завдань.

Треба великої видержности духа, щоби за шматок емігрантського хліба, за життєві вигоди не проміняти високих ідеалів, що їх ми винесли з рідної землі.

Треба великої сили духа, щоби не піддатися згубним впливам безбожництва і морального розгнуздання, щоби не згубити на чужині людської честі але все і всюди бути гідною людиною, повновартним українцем, вірним християнином-католиком.

Де, у кого нам, знесиленим тої сили шукати?

Христос наша сила! — Відповідаємо Вам, Дорогі Читачі, нашим редакційним гаслом.

Редакція часопису, працівники і студенти Української Католицької Духовної Семінарії, яка видає цей часопис поклала усю свою надію на Господа Бога і Його

всемогучу силу. Український народ і його свята Католицька Церква переживають нині страшне лихоліття, спливають кров'ю своїх мучеників. Декому могло б здаватися, що це вже приходить кінець народові і Церкві. Але ми віримо, що це тільки новий період славної історії українського народу, народу — героя, народу — борця за Христову правду. Ми переконані, що мучеництво за віру це велика Божя ласка якою Господь наділяє тільки найвірнійших, тільки вибраних з поміж своїх синів. Ми знаємо, що Милосерний Господь недопускає ані на одиниці ані на народи горя більшого понад міру їхньої сили а Божі ласки скріпляють природу чоловіка. З вірою в ті Божі ласки ми вступили на шлях підготування себе до боротьби за правду і знаємо, що Бог нас не опустить, що не допустить щоби »адіві врата« поконали нашу святу Церкву. Він силами своїх св. ласк виведе її на шлях перемоги.

Ті самі сили Божих ласк захоронять душі українських скитальців від зневіри, вони скріплять нас, Дорогі Читачі до важкого змагу за життя. З тою вірою приносимо Вам, Дорогі Читачі наш часопис, в якому хочемо розкривати і Вам невичерпане джерело Божої сили, »щоби ви знали яка безмірна велич Його сили в нас, котрі віримо по діланню могутости Його сили« (Ефес. 1. 19). В Бога найдемо, Він дасть нам потрібні в життєвій мандрівці сили духа. Та сила збереже у наших душах дорогий скарб християнської віри і любови нашої дорогої України.

»Кріпіться — отже — в Господі і в могутости Його сили, одягніться в зброю Божу, щоби Ви могли стати проти затій диявола«! (Ефес. 3. 10—11).

Читайте й поширюйте
християнський часопис
ХРИСТОС НАША СИЛА!
